

изпращат тези пари за социално слабите, а не знам къде отиват. През зимата плащам по 120 лв на месец за една стая. Те го знаят, даже договор бях им занела (ж, 29).

Всъщност, в рамките на теренното изследване, за да се види и официалната гледна точка, Христо Ценов проведе интервю с кмета на селото. Проблемът със статуса на калайджиите в Куклен се очерта като въпрос на интерпретация кое да се прилага – официалното или фактическото състояние. И в двата случая обаче, калайджиите настояват за едно изопачено тълкуване в тяхна полза. Де факто става дума за две семейства, основани на безбрачни съжителства от юридическа гледна точка, живеещи в незаконно построяни къщи извън регулация. Калайджиите настояват да бъдат третираны като самотни майки с местно жителство. Кметът счита, че или трябва да се прилага официалния статус или фактическият, а да не се променя тълкуването. Тоест, ако се приеме, че калайджиите формално са жители на селото, то те формално са и семейство – в такъв случай нямат право да се възползват от финансирането на самотното майчинство. Официалната интерпретация би могла да бъде много по-проста – става дума за самотни майки, но те не са жители на това село – съответно нямат право на социални помощи. Именно затова назовах ситуацията като етнически рекет. Въпреки че живеенето на палатка в границите на селото не дава право на жителство, калайджиите заплашват местните власти със “министерството” и тълкуват прилагането на закона като “постановление за нас” [т.е. калайджиите].

За разлика от калайджиите, бургуджиите получават своите законни парцели на 4 места в селото в периода от 1968 до 1972 г. Към момента на изследването по-голямата част от тях бяха включени в тригодишна програма за временна трудова заетост. Характерното е, че при дейностите свързани с озеленяването и почистването на селото могат да се срещнат само жени – те изпълняват своите задължения и задълженията на мъжете си, защото е срамно за занаятчиията-ковач да мете улиците. С развитието на гражданското общество, в Куклен е изграден и “Ромски център за бизнес и взаимопомощ” с председател Албена Черкелова. Той възстановява съществуващата през 80-те години на XX в. практика да се провеждат безплатни квалификационни курсове за шев и кройка. За съжаление, липсата на тоталитарна принуда и поради споменатата по-горе маргинализация, свързана със социалните помощи, бургуджийските жени системно отказват да се включват в програмата с изреча “Дай 50 лв., за да ме обучаващ!”.

Въпреки проблемите и недоверието на част от ромите, в Куклен, в рамките на програма ФАР, ромският център със съдействието на кметството все пак осъществява няколко курса за преквалификация на социално слаби и безработни индивиди. Основните направления, по